

ADVIES PROJECT VAN TEN MINSTE NATIONALE BETEKENIS

1.1 Project informatie			
AANVRAAG:	Lustwarande - Platform for Contemporary Sculpture	NR:	122033
AANVRAGER:	Stichting Fundament	BIJeenKOMST ADVIESCOMMISSIE:	13 juni 2018
BEGROTING:	€ 979.602,-	DATUM ADVIES:	26 juni 2018
GEVRAAGDE BIJDRAGE:	€ 292.500,-		

1.2 ALGEMEEN	
<p>Deze aanvraag voor Lustwarande behelst het vervolgtraject 2018-2020 voor de verdere uitwerking (met name de stap naar internationale erkenning) van park de Oude Warande in Tilburg als continu platform voor exposities van hedendaagse beeldende kunst van Stg. Fundament.</p> <p>Eerder werd door Brabant C de 'pilot editie' van 2016 (Luster) als klein project ondersteund. Met de huidige aanvraag vraagt Fundament ondersteuning voor uitbreiding naar een meer internationaal programma met bijbehorende marketing ondersteuning dat, met focus op hedendaagse sculptuur, bovendien gekarakteriseerd moet gaan worden door verdere samenwerkingen met onderwijs in Vlaanderen en Nederland.</p> <p>Voor de pitch verschenen artistiek en zakelijk leiders, respectievelijk Chris Driessen en Heidi van Mierlo. In het publiek waren diverse stakeholders aanwezig waaronder curator David Jablonowski en beeldend kunstenaars als Ine Vermeë en Guido Geelen. Het gesprek met de commissie ging onder andere over de stand van zaken rond de organisatorische vernieuwing, de co-curatoren, aanhaken bij onderwijs en geven van masterclasses en zakelijke aspecten rond Lustwarande.</p>	

OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 Het project betreft een activiteit of product van hoge culturele kwaliteit van ten minste nationale betekenis, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap	
☐ zeer goed ☐ goed ☒ voldoende ☐ voldoende onder voorwaarde ☐ onvoldoende ☐ zeer zwak	
<p>Er is bij de adviescommissie geen twijfel over de artistieke inhoud van de tentoonstellingen voor hedendaagse sculptuur die Fundament sinds 2000 realiseert. Het platform heeft inmiddels een gedegen landelijke, en op beperkte schaal ook internationale, reputatie opgebouwd en de kwaliteit van de getoonde kunst heeft zich bewezen. Hoge bezoekersaantallen door publiek afkomstig uit binnen- en buitenland, ondersteuning door het landelijke Mondriaanfonds en lovende reacties in Nederlandse en Vlaamse pers getuigen hiervan. Er wordt goed aangehaakt bij internationale trends, bijvoorbeeld met Brief Encounters waar het gaat om in zijn materialiteit vervliegende, kort bestaande sculptuur. Ook de themakeuze bij elke expositie tot nu toe vindt de commissie een sterke propositie.</p> <p>In het kader van deze aanvraag is niet alleen de artistieke kwaliteit van de expositie(s) maar ook de culturele kwaliteit van het gehele project aan de orde en daarmee met name ook die van de achterliggende visie. De commissie vindt dat de visie van Stichting Fundament duidelijker naar voren zou mogen komen. Hiermee samenhangend vindt ze de lijst van co-curatoren voor de exposities van de komende jaren degelijk maar niet verrassend in het Nederlandse landschap, mede vanwege het ontbreken van internationale namen. Ook de positionering van Lustwarande in de internationale markt mag duidelijker. Hoe gaat Fundament zich met zijn tentoonstellingen en werkwijze onderscheiden van andere nationale en internationale sculptuur expo's? Een vraag waarop de commissie graag een duidelijk antwoord had gezien in het projectvoorstel.</p>	

2.2 Het project getuigt van cultureel ondernemerschap.

- zeer goed
- goed
- voldoende
- voldoende onder voorwaarde
- onvoldoende
- zeer zwak

De commissie vindt, zeker ook met in acht neming van het eerdere traject bij Brabant C, de ontwikkeling van het ondernemerschap rondom Lustwarande nog niet sterk. Belangrijke fase in de aanvraag voor een 'project van ten minste nationale betekenis' bij Brabant C is de ontwikkeling van een businessplan na een eerste (positieve) beoordeling. Het document dat hiervoor als opbrengst van het ontwikkelproject is opgeleverd (Warande Forward 2017-2020), is hiervoor met name op het ondernemerschapsdeel nog niet voldoende. De adviescommissie concludeert dat de organisatie hiervoor structureel versterking behoeft, dus langer dan de fase van doorontwikkeling van het businessplan. De commissie adviseert daarom dat hiervoor - al meteen bij aanvang van deze fase - expertise wordt aangetrokken door Fundament zelf. Fundament geeft blijk van een netwerk waaruit een sterke partij hiervoor zou moeten kunnen voortkomen.

De profielen voor medewerkers en de aanpak vol ambities liggen er maar blijven naar het oordeel van de commissie nog teveel steken in voornemens en wensen. De afwachtende houding die uit de huidige stand van zaken spreekt, toont onvoldoende gevoel voor urgentie van een sprong in het ondernemerschap.

Ook wat betreft verdien capaciteit, met het oog op het terugbetalen van het lening gedeelte van Brabant C maar ook op een gezond meerjarenperspectief, wordt nog geen concrete aanpak gepresenteerd.

Als strikte voorwaarde adviseert de commissie daarom dat - naast het aantrekken van business development expertise - het te maken businessplan wordt getoetst op een heldere en goed onderbouwde toekomstvisie op financieel vlak waarbij ten minste 5 jaar vooruit wordt gekeken, met een concreet, creatief en degelijk plan voor ontwikkeling van verdien capaciteit. Tevens zou het plan getoetst moeten worden op een overtuigende marketingstrategie om Lustwarande internationaal te positioneren en de verbinding met (nieuwe) stakeholders concreet te maken, bijvoorbeeld met 'buurman' Tilburg University en bedrijfsleven.

2.3 De activiteit of het product waar het project op is gericht, draagt duurzaam bij aan versterking van het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant, ten minste blijkend uit blijvend karakter van het aanbod en betekenis voor de ontwikkeling van toptalent in de provincie Noord-Brabant.

- zeer goed
- goed
- voldoende
- voldoende onder voorwaarde
- onvoldoende
- zeer zwak

Ook voor dit criterium constateert de adviescommissie veel ambitie maar een nog weinig concreet uitgewerkte aanpak. In het komende business development traject moet de genoemde goed onderbouwde groei naar meer financiële onafhankelijkheid op lange termijn ook voor een duurzame bijdrage aan het cultuursysteem meer houvast geven. Daarnaast zijn nodig concretisering van duurzame samenwerkingsverbanden en beschrijving van een structurele aanpak voor toptalentontwikkeling die verder gaat dan een podium bieden. Tot slot vereist een overtuigend beeld van een duurzame bijdrage dat omschreven wordt hoe men invulling gaat geven aan structurele versterking van de eigen organisatie op het gebied van ondernemerschap.

Met alle waardering en respect voor de specifieke kunde en prestaties van het duo Driessen en Van Mierlo, vindt de commissie het bij de gevraagde investering een belangrijk aandachtspunt dat Fundament minder eenzijdig op hun competenties steunt.

2.4 De activiteit of het product waar het project op is gericht, heeft draagvlak in de Brabantse samenleving. Dit blijkt in elk geval uit cross-sectorale samenwerking met bedrijven en maatschappelijke organisaties in Brabant en betrokkenheid van afnemers.

- zeer goed
- goed
- voldoende
- voldoende onder voorwaarde
- onvoldoende
- zeer zwak

De commissie ziet dat de samenwerking met onderwijs al voor een groot deel structurele vormen aanneemt en dat is positief. De link met 'de burens' Tilburg University lijkt echter nog pril, en het contact met Studium Generale aldaar mag duidelijker en concreter worden. De universiteit zou immers veel baat kunnen hebben bij profilering door middel van de tentoonstellingen.

Het belang van samenwerking met en betrokkenheid van het bedrijfsleven is tijdens het gesprek met de commissie duidelijk uitgesproken en ook erkend door de projecthouder. Hier ziet de commissie op dit moment echter nog te weinig concrete aanknopingspunten en ze wil

een aanpak om dit te verbeteren dan ook duidelijk terugzien in het genoemde businessplan.

2.5 Het project sluit aan bij de ambitie van de provincie Noord-Brabant om tot de top van de industriële kennis- en innovatieregio's te komen, bijvoorbeeld door aantoonbare verbinding met de Brabantse topsectoren.

- zeer goed
- goed
- voldoende
- voldoende onder voorwaarde
- onvoldoende
- zeer zwak

De adviescommissie kan zich voor dit criterium vinden in de visie van de projecthouder die aanvoert dat het project bijdraagt aan een aantrekkelijker vestigings- en verblijfsklimaat in Brabant, zoals ook Brainport Eindhoven dat bijvoorbeeld doet. In de eerder genoemde uitwerking van samenwerking met het bedrijfsleven (2.3 hierboven) zou het aanhaken op Brabantse topsectoren bijvangst kunnen gaan worden indien juist aangepakt. De commissie adviseert om Fundament mee te geven (meer) gebruik te maken van VisitBrabant te benutten.

2.6 ADVIES

De adviescommissie ziet in het plan, voortbouwend op de grote kwaliteit van Lustwarande, een potentiële parel voor het Brabants cultuurlandschap, die kan bijdragen aan kwalitatieve landelijke en internationale uitstraling van cultuur in de provincie. Op basis van dit potentieel adviseert de commissie om Stichting Fundament met dit plan toe te laten tot de tweede fase van beoordeling van een 'project van ten minste nationale betekenis'. Gezien de kritische kanttekeningen waar de aanvraag aanleiding toe geeft met betrekking tot het ondernemerschap in dit project, en in verband daarmee de duurzame bijdrage aan het cultuursysteem, adviseert de commissie het fondsbestuur om aan die toelating de voorwaarde te verbinden dat ondernemerskwaliteit aan de organisatie wordt toegevoegd. De commissie adviseert voorts aan de inhoud van het businessplan nadrukkelijke aandachtspunten te verbinden en daar aan het eind van die tweede fase kritisch op te toetsen.

Die aandachtspunten zijn:

- structurele versterking van de organisatie in het algemeen en op het gebied van ondernemerschap in het bijzonder
- een ondernemende, helderde en goed onderbouwde toekomstvisie op financieel vlak met een scope van ten minste 5 jaar, met een concreet, creatief en degelijk plan rond verdien capaciteit
- een meer concrete uitwerking van beleid voor ontwikkelkansen voor toptalent, dat bijdraagt aan duurzame versterking van het cultuursysteem
- een overtuigende marketingstrategie om Lustwarande internationaal onderscheidend te positioneren en de verbinding met (nieuwe) stakeholders concreet te maken

De commissie is zich ervan bewust dat dit tijd zal kosten die verder reikt dan de nu gedachte start van het project in september. Een definitieve toekenning van Brabant C op basis van een voldoende businessplan zal voor (een deel van de) activiteiten in het jaar 2018 mogelijk te laat komen. Voldoening aan de aandachtspunten acht de adviescommissie echter essentieel voor toekenning van de gevraagde bijdrage.

2.7 SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

Bert Dirrix (voorzitter)
Katja Diallo (schriftelijk advies)
Lydia van Oosten
Linda Janssen
Jan Post
Robbert van der Stelt

secretaris: Geert Lenders

2.8 Disclaimer

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.